

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 21 nëntor 2014
Nr. ref.: RK731/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI125/14

Parashtrues

Universiteti për Biznes dhe Teknologji - UBT

**Kërkesë për vlerësimin e kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës
Supreme, Rev. nr. 9/2014, të 6 marsit 2014**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare,
Kadri Kryeziu, gjyqtar dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Universiteti për Biznes dhe Teknologji - UBT, me seli në Prishtinë (në tekstin e mëtejme: parashtruesi i kërkesës), i përfaqësuar nga z. Ymer Bardhi, avokat nga Prishtina.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kërkesës konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 9/2014, të 6 marsit 2014, i cili i është dorëzuar parashtruesit më 12 maj 2014.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është kërkesa për vlerësimin e kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se është shkelur e drejta e parashtruesit të kërkesës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, të garantuar me nenin 31 të Kushtetutës.
4. Për më tepër, parashtruesi kërkon nga Gjykata Kushtetuese e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata) vendosjen e Masës së përkohshme, përkatësisht shtyrjen e përmbarimit të aktgjykimit.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta), nenet 29 dhe 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji).

Procedura në Gjykatë

6. Më 1 gusht 2014, parashtruesi e dorëzoi kërkesën në Gjykatë.
7. Më 6 gusht 2014, Kryetari i Gjykatës caktoi gjyqtarin Kadri Kryeziu gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Almiro Rodrigues dhe Ivan Čukalović.
8. Më 19 gusht 2014, Gjykata Kushtetuese njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi Gjykatës Supreme një kopje të kërkesës.
9. Më 15 shtator 2014, Kryetari i Gjykatës zëvendësoi gjyqtarin Robert Carolan me gjyqtarin Altay Suroy, si kryesues të Kolegjit shqyrtues.
10. Më 23 shtator 2014, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

11. Në një datë të paspecifikuar, gjatë pjesës së dytë të vitit 2010, parashtruesi i kërkesës kishte lidhur kontratë për transmetimin e spoteve televizive në një televizion kombëtar të quajtur GK.
12. Më 13 nëntor 2012, GK parashtroi padi në Gjykatën Themelore në Prishtinë me propozimin për përmbarim të pagesës së borxhit nga parashtruesi i kërkesës në një shumë të caktuar parash.

13. Më 29 prill 2013, Gjykata Themelore (Aktgjykimi C. nr. 529/2012) refuzoi në tërësi kërkesëpadinë e GK për pagesën e borxhit, për shkak të parashkrimit të padisë, në pajtim me nenin 378 të Ligjit për Marrëdhëniet Detyrimore.
14. Në një datë të paspecifikuar gjatë pjesës së parë të vitit 2013, GK parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë.
15. Më 9 dhjetor 2012, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi Ae. nr. 93/2013) miratoi ankesën e GK dhe prishi Aktgjykimin e Gjykatës Themelore në Prishtinë, duke theksuar se aplikimi i afatit të parashkrimit ishte bërë në mënyrë të gabueshme.
16. Më 10 janar 2014, parashtruesi paraqiti revizion në Gjykatën Supreme “për shkak të shkeljes së dispozitave të procedurës kontestimore nga neni 188 të LPK-së, që është bërë bëra nga gjykata e shkallës së dytë dhe për shkak të zbatimit të drejtës materiale”.
17. Më 6 mars 2014, Gjykata Supreme (Aktgjykimi E. Rev. nr. 9/2014) e pranoi pjesërisht revizionin vetëm sa i përket kamatës, ashtu që detyroi parashtruesin e kërkesës “... t’ia paguaj kamatën të cilën e paguajnë bankat vendore në mjetet e afatizuara mbi një vit pa destinim të caktuar”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

18. Parashtruesi i kërkesës nuk ka saktësuar se cilat nene konkrete të Kushtetutës janë shkelur dhe cilat të drejta apo liri themelore janë cenuar. Sidoqoftë, duket se parashtruesi i kërkesës ankohet se vendimet gjyqësore të gjykatave të rregullta nuk janë të arsyetuara mirë dhe se ai sfidon paanshmërinë e trupit gjykues të Gjykatës së Apelit, që do të çonte në shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës.

19. Në lidhje me këtë, parashtruesi i kërkesës pohon si në vijim:

“Është rregull dhe parim juridik se aktgjykimi duhet arsyetuar në mënyrë të thukët dhe përmbajtësore, gjë që në rastin e këtij kontesti nuk është vepruar. Sipas ligjit, arsyetimi i aktgjykimit me të dhëna të paqarta dhe kontradiktore, siç është rasti i aktgjykimit të atakuar, është i barasvlershëm me mungesën e plotë të arsyetimit...”

20. Parashtruesi i kërkesës më tej pretendon se:

“Kolegji i gjykatës e shkallës së dytë, jo vetëm që ka nxjerrë një aktgjykim të diskutueshëm, por disi brenda një periudhe shumë të shkurtër kohore ka sforcuar dhe përshpejtuar nxjerrjen e aktgjykimit të goditur, ani pse statistikat flasin se Gjykata e Apelit e Kosovës, si gjykatë e vetme e shkallës së dytë me juridiksion territorial në tërë Republikën e Kosovës, ka numër të madh lëndesh të pazgjidhura, ndërsa lëndët e natyrës së kontesteve ekonomike, siç edhe siç është edhe rasti i këtij kontesti, nuk janë lëndë që duhet trajtuar dhe vendosur me prioritet”

21. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës ka kërkuar vendosje të Masës së përkohshme dhe shtyrjen e përmbarrimit të aktgjykimit deri sa të nxirret vendimi përfundimtar nga Gjykata.

Pranueshmëria e kërkesës

22. Së pari, Gjykata duhet të vlerësojë nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kërkesat për pranueshmëri të përcaktuara me Kushtetutë, siç specifikohen më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës të Gjykatës.

23. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113 të Kushtetutës i cili parasheh:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

24. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 48 të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

25. Për më tepër, Gjykata i referohet rregullit 36 të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund t’i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse: (c) kërkesa është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të refuzojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se: [...] d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

26. Gjykata rikujton se parashtruesi ankohet se Gjykata Supreme i ka shkelur të drejtat e tij, të garantuara me Kushtetutë, pa specifikuar ndonjë dispozitë konkrete të Kushtetutës, por duke aluduar në shkelje të së drejtës për gjykim të drejtë.

27. Gjykata vëren se Gjykata Supreme, gjatë përgjigjes së hollësishme ndaj çështjeve më të spikatura të ligjshmërisë, të ngritura nga parashtruesi i kërkesës, vlerësoi se “gjykata e shkallës së dytë ka zbatuar në mënyrë të drejtë të drejtën materiale” dhe erdhi në përfundim se “është vërtetuar fakti se kemi të bëjmë me kërkesat e subjekteve juridike që dalin nga kontrata për qarkullimin e mallrave dhe shërbimeve dhe llogaritja e afatit të parashkrimit duhet të bëhet në bazë të nenit 374, paragrafi 1, të LMD-së, e që është 3 vite”.

28. Gjykata gjithashtu vëren se Gjykata Supreme më tej arsyetoi duke theksuar: “Thëniet e revizionit se në procedurë para gjykatës së shkallës së dytë, është bërë shkelje e dispozitës së nenit 182.2 (n) të LPK, nuk qëndrojnë nga arsyeja

se gjykata e shkallës së dytë jep arsye të mjaftueshme dhe bindëse, të cilat janë të pranuar edhe nga kjo Gjykatë”. Gjykata Supreme vazhdon arsyetimin duke theksuar: “Nuk qëndrojnë thëniet e revizionit se në rastin konkret duhet të zbatohet neni 378 par. 1 pika 3 dhe 4 të LMD-së ku është përcaktuar afati i parashkrimit njëvjeçar, për arsye se në afarizmin në mes të subjekteve juridike që linden në raportin lidhur me qarkullimin e mallrave dhe shërbimeve, afati i parashkrimit është përcaktuar në nenin 374 par. 1 të LMD-së që është afat 3 vjeçar”.

29. Gjykata vëren se çështja kryesore në diskutim është se si “duhet të bëhet llogaritja e parashkrimit”.
30. Gjykata konsideron që zbatimi i gabueshëm i pretenduar i disa dispozitave të caktuara në vend të disa dispozitave tjera ka të bëjë me fushën e ligjshmërisë, e që bie në prerogativat e gjykatave të rregullta.
31. Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e fakteve apo ligjit që pretendohet se janë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të dëshmive apo zbatimit të ligjit (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).
32. Në këtë drejtim, Gjykata Kushtetuese ripërsërit se sipas Kushtetutës, nuk është detyrë e saj të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt përkitazi me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Roli i gjykatave të rregullta është t'i interpretojnë dhe t'i zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih gjithashtu rastin KI70/11, parashtrues *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Gjykata Kushtetuese, Aktvendimi për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).
33. Gjykata Kushtetuese vetëm mund të shqyrtojë nëse provat janë paraqitur në mënyrë të drejtë dhe nëse procedurat në përgjithësi, të shikuara në tërësinë e tyre, janë mbajtur në mënyrë të tillë saqë parashtruesit të kenë pasur gjykim të drejtë (Shih, ndër autoritete të tjera, rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, Nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i miratuar më 10 korrik 1991).
34. Bazuar në shkresat e lëndës, Gjykata vëren se arsyetimi i dhënë në aktgjykimin e Gjykatës Supreme është i qartë dhe pas shqyrtimit të të gjitha procedurave, Gjykata konsideron që procedurat në gjykatat e rregullta nuk ishin të padrejta apo arbitrare (Shih rastin *Shub kundër Lituaniës*, Nr. 17064/06, Vendimi i GJEDNJ-së, i 30 qershorit 2009).
35. Gjykata konsideron se parashtruesi i kërkesës nuk ka dëshmuar si dhe pse Gjykata Supreme ka shkelur të drejtën e tij për gjykim të drejtë dhe të paanshëm duke vendosur se “*periudha e parashkrimit është (...) 3 vite*”.
36. Nga sa u tha më lart, kërkesa është qartazi e pabazuar dhe duhet të deklarohet e papranueshme në pajtim me rregullin 36 (1) c) dhe (2) d) të Rregullores së punës.

Kërkesa për Masë të përkohshme

37. Lidhur me kërkesën për Masë të përkohshme, Gjykata i referohet nenit 116.2 [Efekti Juridik i Vendimeve] të Kushtetutës, i cili përcakton: “Përderisa procedura të mos përfundojë para Gjykatës Kushtetuese, ajo mund të suspendojë përkohësisht veprimin ose ligjin e kontestuar, derisa të merret vendimi i Gjykatës, nëse konsideron që aplikimi i veprimit a ligjit të kontestuar, mund të shkaktojë dëme të pariparueshme”.
38. Gjykata, gjithashtu i referohet nenit 27 të Ligjit, i cili parasheh: “Gjykata Kushtetuese, sipas detyrës zyrtare ose me kërkesë të palës, mund të vendosë përkohësisht masa të përkohshme ndaj një çështjeje që është objekt i procedurës, nëse këto masa janë të nevojshme për të evituar rreziqe ose dëme të pariparueshme, ose nëse manja e këtyre masave të përkohshme është në interes publik”.
39. Për më tepër, rregulli 54 (1) i Rregullores së punës, parasheh: “Në çfarëdo kohe, përderisa kërkesa është e pazgjidhur para Gjykatës dhe meritat e kërkesës nuk janë vendosur nga Gjykata, pala mund të kërkojë vendosjen e masës së përkohshme”.
40. Në mënyrë që Gjykata të vendosë Masë të përkohshme, duhet që, në pajtim me rregullin 55 (4) të Rregullores së punës, të gjejë se:
 - “(a) pala që kërkon Masën e përkohshme ka treguar rastin prima facie për meritat e kërkesës dhe, nëse akoma nuk është vendosur për pranueshmërinë e saj, rastin prima facie për pranueshmërinë e kërkesës;
 - (b) pala që kërkon Masë të përkohshme ka dëshmuar se do të pësojë dëme të pariparueshme nëse nuk lejohet Masa e përkohshme; dhe
 - (c) Masa e përkohshme është me interes publik. Nëse pala që kërkon Masë të përkohshme nuk paraqet dëshmitë e nevojshme, Kolegji shqyrtues do të rekomandojë refuzimin e kërkesës”.
41. Gjykata vëren se, siç u konstatua më sipër, kërkesa është qartazi e pabazuar dhe rrjedhimisht e papranueshme.
42. Gjykata konstaton se, përderisa kërkesa e parashtruesit deklarohet e papranueshme, atëherë kërkesa për Masë të përkohshme nuk mund të jetë më objekt i shqyrtimit, prandaj kërkesa për vendosjen e Masës së përkohshme duhet të refuzohet.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 47 të Ligjit dhe me rregullat 36 (2) d), 55 (4) e 56 (2) të Rregullores së punës, më 23 shtator 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. TA REFUZOJË kërkesën për Masë të përkohshme;
- III. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- IV. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- V. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Dr. sc. Kadri Kryeziu

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani

